

STATUT TOPR
(zatwierdzony przez Walne Zebranie, 21 września 2024 roku)

Rozdział I
Postanowienia ogólne

§1

1. Stowarzyszenie nosi nazwę „Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe”, zwane dalej TOPR.
2. TOPR używa godła i odznaki przedstawiającej błękitny krzyż na białym polu z brązowym otokiem, w którym umieszczony jest napis "Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe 1909" - pod krzyżem umieszczona jest gałązka kosówki. Wzory odznaki i godła stanowią załącznik do statutu.
3. Nazwa TOPR, godło i wzór odznaki są własnością stowarzyszenia i podlegają ochronie prawnej.

§2

1. Terenem działania jest obszar Rzeczypospolitej Polskiej, a w wyjątkowych okolicznościach obszar innych państw.
2. Siedzibą władz jest Zakopane.

Rozdział II
Cele i sposoby działania

§3

Celem TOPR jest;

1. Ochrona zdrowia poprzez organizowanie i prowadzenie ratownictwa i ochrony ludności w szczególności poprzez prowadzenie ratownictwa górskiego i narciarskiego oraz pomoc ofiarom katastrof i klęsk żywiołowych w kraju i za granicą;
2. Ochrona środowiska naturalnego w szczególności poprzez działania na rzecz ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego w górach;
3. Pomoc społeczna, rehabilitacja zawodowa i społecznej inwalidów, realizowana w szczególności poprzez wspieranie prawne, rzeczowe i finansowe aktualnych i byłych członków i pracowników TOPR, oraz ich osób najbliższych, nadto osób rzeczowo i osobiście wspierających działalność TOPR i ich najbliższych, w przypadkach zdarzeń losowych, powodujących utratę życia, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia, lub ciężkie warunki materialne;
4. Działalność oświatowa, w tym również polegająca na kształceniu studentów, oraz działalność naukowa i naukowo – techniczna w szczególności na rzecz poprawy bezpieczeństwa w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich;
5. Działalność w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu, turystyki i krajoznawstwa, wspierania wypoczynku dzieci i młodzieży w szczególności na obszarach górskich;
6. promocja i organizacja wolontariatu w szczególności poprzez wspieranie ratowników górskich pracujących społecznie;

§4

Środkami do realizacji celów TOPR są w szczególności:

1. Utrzymywanie w należytej sprawności Straży Ratunkowej TOPR (zwanej dalej Strażą Ratunkową).

2. Działania ochotnicze członków w formie pracy społecznej, a także zatrudnianie w TOPR ratowników górskich, ratowników narciarskich i innych pracowników w tym utrzymanie obsługi administracyjnej.
3. Organizowanie, kierowanie, koordynowanie i bezpośrednie prowadzenie działań ratowniczych w szczególności w zakresie zleconych zadań publicznych.
4. Organizowanie i prowadzenie szkolenia ratowników górskich i narciarskich oraz psów ratowniczych, w tym psów lawinowych wraz z ich przewodnikami.
5. Nadawanie uprawnień ratowniczych i instruktorskich w zakresie ratownictwa górskiego, w tym ratownictwa śmigłowcowego, ratownictwa narciarskiego, ratownictwa z użyciem psów oraz ratownictwa podwodnego w akwenach górskich i jaskiniach.
6. Prowadzenie dokumentacji działań ratowniczych.
7. zakup i utrzymanie sprzętu ratowniczego i medycznego, obiektów oraz ich wyposażenia, środków transportu i łączności, wyposażanie ratowników górskich w sprzęt i ekwipunek,
8. Prowadzenie działalności profilaktycznej i edukacyjnej dotyczącej bezpieczeństwa w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich w tym również poprzez produkcję materiałów filmowych, wydawnictw i innych materiałów na wszelkich nośnikach.
9. Opracowywanie komunikatów lawinowych.
10. Udzielanie informacji o istniejących zagrożeniach dla środowiska naturalnego w górach oraz prowadzenie działań profilaktycznych w zakresie ochrony środowiska naturalnego w górach.
11. Współpraca z instytucjami i organizacjami zajmującymi się ratownictwem lub ochroną naturalnego środowiska w górach, w kraju i za granicą.
12. Przynależność do krajowych i międzynarodowych organizacji ratowniczych.
13. Organizowanie, prowadzenie zajęć profilaktycznych, edukacyjnych i szkoleniowych w szczególności w zakresie bezpieczeństwa górskiego i narciarskiego, oraz technik ratownictwa górskiego,
14. Współpraca z jednostkami naukowo – badawczymi i innymi podmiotami w zakresie projektowania i wdrażania nowoczesnych technik i technologii w ratownictwie i poszukiwaniu osób,
15. Organizowanie i wspieranie aktywności sportowej ratowników TOPR w szczególności w zakresie sportów górskich i narciarskich,

Rozdział III Członkowie, ich prawa i obowiązki

§5

1. Członkowie TOPR są:
  - a) honorowi,
  - b) czynni,
  - c) dożywotni,
  - d) kandydaci.
2. Członkiem TOPR może być osoba pełnoletnia mająca pełną zdolność do czynności prawnych i nie pozbawiona praw publicznych.
3. Cudzoziemiec może być członkiem TOPR, o ile posiada czynną znajomość języka polskiego.

§6

1. Członkostwo honorowe, na wniosek Zarządu, nadaje Walne Zebranie.
2. Członkowie honorowi zwolnieni są z obowiązku opłacania składek członkowskich.

§7

1. Członkiem kandydatem może zostać osoba, która:
  - a) spełnia wymogi określone w Regulaminie Straży Ratunkowej,
  - b) złoży pisemne podanie o przyjęcie do TOPR, wsparte oświadczeniami dwóch członków TOPR popierających prośbę,
  - c) zostanie przyjęta uchwałą Zarządu TOPR (zwanego dalej Zarządem) na wniosek Naczelnika TOPR (zwanego dalej Naczelnikiem).
2. W uchwale o przyjęciu do TOPR Zarząd określa okres stażu kandydackiego. Zarząd może zmienić okres stażu kandydackiego.

§8

1. Członkiem czynnym może zostać członek kandydat, który:
  - a) odbył wyznaczony staż kandydacki,
  - b) spełnia wymogi określone w Regulaminie Straży Ratunkowej,
  - c) złoży pisemną deklarację dalszego działania w TOPR,
  - d) zostanie przyjęty w poczet członków czynnych uchwałą Zarządu na wniosek Naczelnika.
2. Nabycie członkostwa czynnego staje się skuteczne po złożeniu na ręce Naczelnika i podpisaniu przysięgi następującej treści:

"Ja niżej podpisany [...] w obecności Naczelnika Straży Ratunkowej w.p.[...] , oraz świadka w.p.[...] dobrowolnie przyrzekam pod słowem honoru, że póki zdrow jestem, na każde wezwanie Naczelnika lub jego Zastępcy - bez względu na porę roku, dnia i stan pogody - stawie się w oznaczonym miejscu i godzinie odpowiednio na wyprawę zaopatrzoną i udam się w góry według marszruty i wskazań Naczelnika lub jego Zastępcy w celu poszukiwań zaginionego i niesienia mu pomocy. Postanowienia statutu Pogotowia i regulaminu dla członków czynnych będę wykonywał ściśle, jak również rozkazy Naczelnika, jego Zastępcy i Kierowników Oddziałów. Obowiązki swe pełnił będę sumiennie i gorliwie, pamiętając, że od mego postępowania zależne może być życie ludzkie. W pełnej świadomości przyjętych na się trudnych obowiązków i na znak dobrej swej woli powyższe przyrzeczenie przez podanie ręki Naczelnikowi potwierdzam".

§9

1. Członkiem dożywotnim może zostać członek czynny, który ukończył 55 lat, lub któremu stan zdrowia, bądź inne ważne powody osobiste, nie pozwalają na wypełnianie obowiązków członka Straży Ratunkowej.
2. Przeniesienie w poczet członków dożywotnich odbywa się uchwałą Zarządu na wniosek zainteresowanego lub Naczelnika.
3. Jeżeli powody wniosku członka o przeniesienie w poczet członków dożywotnich nie kwalifikują go do przeniesienia w poczet członków dożywotnich, lecz czasowo uniemożliwiają wykonywanie obowiązków członka Straży Ratunkowej TOPR, Zarząd może zwolnić wnioskującego z wykonywania obowiązków członka Straży Ratunkowej na czas określony do 2 lat.

§10

1. Członkowie honorowi, czynni i dożywotni mają czynne i bierne prawo wyborcze.
2. Członkowie czynni i dożywotni mają prawo noszenia odznaki TOPR i stroju służbowego TOPR. Członkowie honorowi tylko w przypadku gdy byli członkami czynnymi.
3. Członkowie mają prawo:
  - a) zgłaszania wniosków co do działalności TOPR,
  - b) korzystania z urzędzeń TOPR,
  - c) otrzymania legitymacji członkowskiej.

§11

1. Członkowie zobowiązani są:
  - a) przestrzegać postanowień statutu, regulaminów, uchwał władz TOPR,
  - b) regularnie opłacać składkę członkowską, za wyjątkiem członków honorowych,
  - c) według możliwości przyczyniać się do osiągnięcia celów TOPR,
  - d) utrzymywać w należyłym stanie mienie przydzielone do ich użytku,
2. Członkowie Straży Ratunkowej mają ponadto obowiązek stawić się bez względu na porę roku, dnia i stan pogody w miejscu i czasie oznaczonym przez Naczelnika lub jego Zastępcę, bezwzględnie wykonywać ich polecenia lub osób przez nich wskazanych.

§12

Członkostwo w TOPR ustaje w przypadku:

- a) dobrowolnego wystąpienia,
- b) **wykreślenia** z listy członków,
- c) wykluczenia z TOPR,
- d) śmierci.

§13

1. Członek nie wykonujący obowiązków statutowych może być pozbawiony członkostwa przez wykreślenie z listy członków.
2. Wykluczenie członka może nastąpić w wypadku gdy z jego winy dalsze pozostawanie w TOPR nie da się pogodzić z postanowieniami statutu, regulaminów oraz zasadami współżycia społecznego.
3. **Wykreślenia i wykluczenia dokonuje Zarząd z własnej inicjatywy, lub na wniosek Naczelnika, który obowiązany jest uchwałą w tym przedmiocie doręczyć na ostatni adres wskazany przez zainteresowanego na piśmie do akt osobowych. Doręczenie uznaje się za skuteczne, w szczególności, w dacie upływu terminu drugiej awizacji przesyłki przez operatora pocztowego w rozumieniu powszechnie obowiązującego prawa.**

§14

1. Członek wykreślony lub wykluczony ma prawo odwołać się w terminie 14 (czternastu) dni od daty doręczenia uchwały Zarządu do Walnego Zebrania. Odwołanie wnosi się za pośrednictwem Zarządu, który obowiązany jest przedstawić je najbliższemu Walnemu Zebraniu.
2. Do czasu rozpoznania odwołania członek zostaje zawieszony w swych prawach i obowiązkach.
3. Zarząd, gdy uzna odwołanie za oczywiście uzasadnione, może swoją uchwałą zmienić i przywrócić członkowi pełnię praw i obowiązków.
4. Przed podjęciem uchwały o skreśleniu lub wykluczeniu Zarząd może udzielić członkowi kary:
  - a) upomnienia,
  - b) nagany z wpisaniem do akt członkowskich,
  - c) **zawieszenia w prawach i obowiązkach członka TOPR na okres do 3 lat.**
5. Zarząd może ukarać z własnej inicjatywy lub na wniosek Naczelnika. Zatarcie powyższych kar dyscyplinarnych następuje na wniosek zainteresowanego, Naczelnika lub Zarządu na podstawie uchwały Zarządu anulującej karę.

Rozdział IV Władze stowarzyszenia

§15

1. Władzami TOPR są:
  - a) Walne Zebranie,

- b) Zarząd,
  - c) Komisja Rewizyjna.
2. Kadencja Zarządu TOPR i Komisji Rewizyjnej TOPR trwa trzy lata i 3 miesiące.

§16

1. Walne Zebranie jest najwyższą władzą TOPR zwoływaną przez Zarząd (co najmniej raz na trzy lata) lub przez Komisję Rewizyjną.
2. Zarząd zobowiązany jest zwołać Walne Zebranie także na żądanie 1/10 (jednej dziesiątej) wszystkich członków, nie mniej jednak niż 50 (pięćdziesięciu) osób.

§17

1. Do wyłącznej właściwości Walnego Zebrania należy:
  - a) rozpatrywanie sprawozdań Zarządu z działalności za okres kadencji oraz udzielanie mu absolutorium na wniosek Komisji Rewizyjnej,
  - b) rozpatrywanie sprawozdań Komisji Rewizyjnej za okres kadencji oraz udzielanie jej członkom absolutorium,
  - c) wybór Prezesa Zarządu, Wiceprezesa Zarządu, pięciu członków Zarządu oraz ich odwołanie przed upływem kadencji,
  - d) wybór przewodniczącego Komisji Rewizyjnej i jej dwóch członków,
  - e) rozpoznawanie odwołań od uchwał Zarządu,
  - f) nadawanie członkostwa honorowego,
  - g) uchwalanie regulaminu obrad Walnego Zebrania,
  - h) podejmowanie uchwał w przedmiocie zbycia nieruchomości,
  - i) zmiana statutu,
  - j) ustalanie wysokości składki członkowskiej.
2. Wybór Prezesa Zarządu, Wiceprezesa Zarządu, członków Zarządu, przewodniczącego oraz członków Komisji Rewizyjnej odbywa się indywidualnie, w głosowaniu tajnym, spośród nieograniczonej liczby kandydatów. W skład Zarządu i Komisji Rewizyjnej wchodzi kandydaci, którzy uzyskali kolejno największą liczbę głosów.
3. Dla ważności uchwał Walnego Zebrania potrzebna jest obecność 1/5 (jednej piątej) ogólnej liczby członków TOPR.
4. Termin Walnego Zebrania ma być podany do wiadomości członków za pomocą pisemnych zawiadomień nie później niż na 21 (dwadzieścia jeden) dni przed planowanym terminem Walnego Zebrania. Podanie do wiadomości członków terminu Walnego Zebrania może nastąpić także za pomocą wysłania wiadomości elektronicznej na podany przez członka adres poczty elektronicznej oraz zamieszczenie informacji na stronie internetowej TOPR, nie później niż na 21 (dwadzieścia jeden) dni przed planowanym terminem Walnego Zebrania. Podanie do wiadomości, o który mowa w zdaniu drugim ma skutki podania do wiadomości, o którym mowa w zdaniu pierwszym
5. Głosowanie na Walnym Zebraniu TOPR przez pełnomocników jest możliwe wyłącznie w przypadku członków TOPR pełniących w trakcie Walnego Zebrania dyżur ratowniczy bądź w udokumentowanych przypadkach niemożności uczestnictwa w Walnym Zebraniu z powodów zdrowotnych.

§18

1. Zarząd składa się z ośmiu osób: Prezesa, Wiceprezesa, pięciu członków i wchodzącego z urzędu w jego skład Naczelnika.
2. Do zakresu działania Zarządu należy:
  - a) powoływanie Naczelnika i na jego wniosek Zastępcę lub Zastępców Naczelnika,
  - b) wykonywanie uchwał Walnego Zebrania,
  - c) zarządzanie sprawami TOPR,

- d) podejmowanie uchwał w przedmiocie nabycia i zbycia praw majątkowych, o wartości powyżej 20 krotności wysokości przeciętnego wynagrodzenia za rok poprzedzający podjęcie uchwały, ogłoszonego przez Główny Urząd Statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej, z wyjątkiem, o którym mowa w §17 ust. 1 lit. h.
  - e) przyjmowanie, wykreślanie i wykluczanie członków, czasowe zwalnianie z obowiązków członka Straży Ratunkowej TOPR, przenoszenie w poczet członków dożywotnich, nakładanie kar
  - f) podejmowanie uchwał w przedmiocie podjęcia działalności gospodarczej,
  - g) nadzór nad działalnością Naczelnika,
  - h) uchwalanie Regulaminu Straży Ratunkowej,
  - i) uchwalanie regulaminu praw i obowiązków Naczelnika,
  - j) wnioskowanie do Walnego Zebrania o nadanie członkostwa honorowego,
  - k) uchwalanie rocznych budżetów,
  - l) zaciąganie zobowiązań finansowych,
  - m) sporządzanie rocznych sprawozdań finansowych oraz sprawozdań z działalności za okres kadencji,
  - n) podejmowanie uchwał w przedmiocie przynależności do krajowych i zagranicznych organizacji ratowniczych,
  - o) wyrażanie zgody na używanie godła TOPR,
  - p) uchwalanie zasad wsparcia prawnego, rzeczowego i finansowego osób fizycznych wymienionych w §3 pkt. 3
  - q) uchwalanie regulaminu pracy Zarządu
3. Umowę o pracę z Naczelnikiem Straży Ratunkowej zawiera Prezes Zarządu lub Wiceprezes oraz członek Zarządu.
  4. Obradom Zarządu TOPR przewodniczy Prezes lub, podczas jego nieobecności, Wiceprezes.

§19

W przypadku zmniejszenia składu Zarządu, jego uzupełnienie następuje spośród kandydatów do Zarządu, którzy w wyborach podczas ostatniego Walnego Zebrania otrzymali w kolejności największą ilość głosów. W przypadku ich rezygnacji lub braku takich osób, uzupełnienie składu Zarządu następuje poprzez wybór dokonany przez pozostałych członków Zarządu. Kooptacja może dotyczyć najwyżej dwóch członków Zarządu i nie może dotyczyć Prezesa i Wiceprezesa. Uszczuplenie składu Zarządu o Prezesa, lub Wiceprezesa, lub trzeciego członka Zarządu wymaga wyborów uzupełniających przeprowadzonych na Walnym Zebraniu.

§20

Uprawnieni do reprezentacji TOPR na zewnątrz są:

- a) Prezes i Naczelnik działający łącznie lub
- b) Wiceprezes i Naczelnik działający łącznie lub
- c) Prezes i Wiceprezes oraz Członek Zarządu działający łącznie.

§21

Zarząd podejmuje uchwały zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy swych członków. W przypadku równej ilości głosów decyduje głos Przewodniczącego zebrania. W uzasadnionych przypadkach uchwały mogą być podejmowane z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej na zasadach określonych w regulaminie pracy Zarządu TOPR.

§22

1. Naczelnikiem i jego Zastępcą może być tylko członek czynny TOPR.
2. Do obowiązków Naczelnika należy:
  - a) kierowanie działalnością ratowniczą,

Handwritten signatures in blue ink, including a large signature on the left and several smaller ones on the right, some with initials like 'SL' and 'Marek'.

- b) wykonywanie uchwał Zarządu,
  - c) pełnienie roli kierownika zakładu pracy w stosunku do pracowników,
  - d) kierowanie całokształtem spraw TOPR i zarządzanie jego majątkiem, z wyjątkiem spraw należących do kompetencji Walnego Zebrania i Zarządu,
  - e) reprezentowanie TOPR na zewnątrz.
3. Szczegółowe prawa i obowiązki Naczelnika określa regulamin uchwalony przez Zarząd.
  4. W razie przeszkody lub nieobecności Naczelnika jego prawa i obowiązki wykonuje jego Zastępca.

§23

1. Komisja Rewizyjna składa się z Przewodniczącego i dwóch członków.
2. Do zakresu działania Komisji Rewizyjnej należy:
  - a) przeprowadzanie, co najmniej raz w czasie kadencji, kontroli działalności Zarządu i Naczelnika,
  - b) przedstawianie Walnemu Zebraniu wyników tych kontroli i wniosków z nich płynących,
  - c) występowanie do Walnego Zebrania z wnioskiem o udzielenie Zarządowi absolutorium,
  - d) występowanie do Zarządu z wnioskiem o zwołanie Walnego Zebrania,
  - e) zatwierdzanie rocznych sprawozdań finansowych sporządzanych przez Zarząd.

§24

W przypadku zmniejszenia składu Komisji Rewizyjnej o jednego członka, jej uzupełnienie następuje spośród kandydatów do Komisji Rewizyjnej, którzy w wyborach podczas ostatniego Walnego Zebrania otrzymali w kolejności największą ilość głosów. W przypadku ich rezygnacji lub braku takich osób, uzupełnienie składu Komisji Rewizyjnej następuje poprzez obowiązkowy wybór dokonany przez pozostałych członków Komisji. Kooptacja nie może dotyczyć przewodniczącego Komisji Rewizyjnej i drugiego członka. Uszczuplenie jej składu o Przewodniczącego lub drugiego członka wymaga wyborów uzupełniających przeprowadzonych na Walnym Zebraniu.

§25

Prezes, Wiceprezes, członkowie Zarządu, Przewodniczący Komisji Rewizyjnej i jej członkowie, nie mogą pozostawać z TOPR w innych relacjach ekonomicznych niż umowa o zatrudnieniu.

Rozdział V Majątek TOPR

§26

Majątek TOPR powstaje z:

- a) składek członkowskich,
- b) darowizn, dotacji i subwencji,
- c) spadków i zapisów,
- d) dochodów z własnej działalności gospodarczej,
- e) realizacji zadań publicznych,
- f) ofiarności publicznej.

Manh

Rozdział VI
Rozwiązanie TOPR

§27

Rozwiązanie TOPR następuje na mocy uchwały Walnego Zebrania, podjętej większością 2/3 (dwóch trzecich) głosów, przy obecności co najmniej połowy członków honorowych, czynnych i dożywotnich. Uchwała o rozwiązaniu musi określać cel, na jaki przeznaczony zostanie majątek TOPR.

Henryk Olszewski
17000 / BZOUKES

Jan Lipiński

Andrzej Maraszkiewicz

Maria Jankowska

Kinga Zielińska

Jan Krzysztof

Bożena Piłkuć